

Ko je solnce začinjalo na obnebi plavati, in metati svoje rumene žarke po Ivanšici, že so inoši nosili mize in stole pod košato lipo. Proti deveti uri prijaše knez Čakovski, spremljan od svetega Mikeja²⁾. Mike je bil somen mož,³⁾ serobradat, na glavi je nosil visoko kidaro,⁴⁾ okoli pleč pa beli plajš. V roci je deržal černo palico.

Inoš zatrobi; bilo je to znamenje, da se začne sveta vira.

Okoli miz sedijo virniki, samo seri možaki. Vse rado-vedno gleda, koga bodo sodili.

Knez Čakovski stopi na uzvišeno mesto pod lipo in začne govoriti: Sveti otec Mike in častivredni starostje! Poštenemu kmetu Bonatu je ušla hčerka pred mesecom dni med kerščenike. Tam se je odpovedala veri svojih očakov in se omožila zoper postavo naše zemlje s kerščenim človekom. Ugodilo pa je očetu Bonatu svojo oskrunjeno hčer nazaj dobiti. Kakor zvest spoštovatelj naših bogov, in kakor pokoren ud deržave naše je on nam in svetemu Mikeju oznanil to žalostno prigodbo. Naše zapovedi terjajo smert za takošno pregreho; zato smo poklicali sveto viro, naj sodi nesrečno oskrunjenko.

Starosta⁵⁾ prinese bele in černe kostke⁶⁾ in črni krab⁷⁾, v ktere ga virniki mečejo kostke.

Sveti otec Mikej jih prešteje, in večina černih kostk terja smert.

Tetko pripeljejo pred starosta s stola, na katerem je sedela ves čas viranja; starosta vzeme od Mikeja černo palico in jo pred Tetko stere na dvoje v znamenje, da je obsojena na smert.

Mikej ji reče, da še poldneva in eno noč ima časa spokoriti svoje grehe. Drugi dan, pred solničnim izhodam naj bo pripravljena za neton⁸⁾

„Bogovi so posamani⁹⁾ — pravi stari Bonata — izidi se vaša volja“.

Z močnim sercom je Tetka poslušala na besede Mikejeve, in v ječi, kamor so jo bili odpeljali, celo noč molila k zveličarju sveta.

V.

Čez brod pri petovskem gradu je velika stiska. „Le hitro, da kje ne pridemo prepozno“, tako priganja Jurko Pogovin hrabro četo svetlo oboroženih katanov.¹⁰⁾ Zvedil je, da so mu ljubo ženo ukradli, tudi si je mislil, kaj je v njeni domovini čaka, zato na čelu hrabrih tovaršev jaše v zemljo Čakovskega kneza, da jo reši grozovitne smerti.

Skintre¹¹⁾ se bliskajo pod kopiti bistrih kónj; že jih noč vloví, ali Jurko kliče: Naprej, naprej da ne bode prekasno!

Solnce ni še zasvetilo, ko rabelj že napravlja neton. V belo oblečene žene spremljajo ubogo Tetko na zadnji poti. Pevajo surohne pesmi priporočivši jo Bogu podzemeljskemu Zelunu. Že so pri nesrečnem mestu; že jo menijo vzdigniti na neton, ko zadoni trobente glas, in zabliskajo ostre čorde.¹²⁾ „Barba! ljuba Barba!“ zavpije Jurko, in jo z močno roko prime posadivši jo na svojega bistrega konja.

Med tem postane rabuka, stražar iz stražiša kliče na vojsko, in skoro se vname hud boj med kerščansko četo in

pagani. Kakor lev bojuje se Jurko, v desnici deržeč meč, v levici ljubo ženko, — vendar v božjem svitu bilo je drugače sklenjeno: V onem hipu, kadar sovražna strela prebode Tetko, se tudi Jurko s konja prekuene ugojen od ostre sulice. Kerščanska četa je ujeta — in katane so odpeljali v sužnost.

Tetko in Jurka so pokopali na onem mestu, kjer danes cerkev sv. Jurja stoji. Kerščanstvo je tudi skoro v ti okolici zmagalo; med zapadno-ogerskimi Slovenci se še marsiktera povest pripoveduje iz paganskih časov.

Pomenki krajnskega zgodovinskega društva v zborih mesca novembra in decembra.

V zboru 5. novembra je začel gosp. V. Urbas razkladati, kaj je bilo doslej v zemljo- in krajopisji krajnske dežele pisanega. Kirtherjevih (1602—1680) in Valva-zorjevih del le ob kratkem omenivši je govoril gosp. Urbas obširneje o Steinbergovem popisu Cerkniskega jezera. To bo v „Mittheilungen za 1858“ natisnjeno. Potem je bral tajnik društva sostavek gosp. dr. H. Costa o starorimskih spomenikih v Ljubljani.

Gosp. prof. Metelko je bral zanimivo zgodovinsko-krajopisno monografijo o Strugi med Ribnico in Žužemberkom. Poslal jo je gosp. fajmošter Namre in bo v „Mitth. za mesec december“ natisnjena. K sklepu je govoril gosp. dr. Klun, kateri potovaje kot c. k. profesor v Zader je zbor obiskal in povedal, kako častno je našemu zgodovinskemu društvu, da tudi v daljni Nemčii cenijo učeni in slavni možje njegovo delavnost.

Zbor 3. decembra so počastili Nj. ekscelencija gosp. grof Chorinsky s svojo nazočastjo.

G. prof. Metelko je nadaljeval svoj govor o „Slavinu“ Dobrovskega, in povedal v sklepu, da je ljubljanski knezo-škof Tomaž Chrön v nekem koledarji, ki je shranjen v muzeumu, zapisal, da je v svoje veselje zvedil po dveh iz Poljskega v Rim potujočih duhovnih, da imajo tudi Poljaki že celo sv. pismo v svoj jezik prestavljeno. Dobili so to prestavo v letu 1561; Čehi so jo imeli že leta 1488.

Gosp. Urbas je nadaljeval, kar je začel v zboru 5. novembra, in je govoril o Gruberjevih pismih (1781), o Haquetovi „Oryctographia carnioliae“ 1778, in o tega potovanji v mineralogično-botaničnih zadevah (1784).

Potem je bral društveni arkivar, gosp. Germovnik rokopis med društvenimi papirji najden, v katerem je kratko pa dobro popisano, kaj se je godilo 20. in 21. marca 1784, ko je bil cesar Jožef II. v Ljubljani. Ker nima ne zgodovinsko društvo ne c. k. biblioteka ljubljanskega časnika tistega leta, so Nj. ekscelencia, gospod deželni poglavar naročili gospodu društvenemu kustosu, zastran té zadeve kaj več poiskati v stanovskih in poglavarstvenih arhivih.

V sklepu je omenil tajnik, da mu je obljubil prof. Momen o svojem povratku iz Istre v Vratislavo za „Mittheilungen“ poslati spisec o najzanimitejšem zgodovinskem spomeniku, namreč o kamnu, ki je v Straži poleg Kerškega, ktere ga pa doslej še nihče ni mogel vganiti.

Dr. E. H. Costa.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Zagreba 18. dec. A. K—s. „Slovanski popotnik“ je že povedal, da bode „Neven“ od novega leta počemši izhajal v Reki. Čitavnica rečka bode ga izdajala. Kakor nam javlja dopis iz Reke v „Narodnih Novinah“, se imamo krepkega napredka nadjati. Gosp. dr. Josip Vranjičan-Dobrinović Severinski se je lotil vredništva ter je dragovoljno težek jarm na se vzela. Ako pomislimo, kakošno mnjenje ima občinstvo o letošnjem „Nevenu“, lahko previ-

¹⁾ Inoš = junoš, kakor inoh iz junoh pri ogerskih Slovencih Diener, Bursche.

²⁾ Mike naj višji svetjenik (praznik) starih Slovincov.

³⁾ Somen okoli Belatinec toliko kakor visok, stattlich, erhaben.

⁴⁾ Kidara = mitra greška beseda.

⁵⁾ Starosta Gemeindeältester pri starih Slovincih.

⁶⁾ Kostka, Würfel, ker so napravljen iz kosti.

⁷⁾ Krab, Topf. Glückstopf pri ogerskih Slovincih, tudi pri Čehih. Krabonošec Glückstopfträger, krabonoš, vas na Češkem in Štajarskem.

⁸⁾ Neton, Scheiterhaufen, od netiti, heitzen, brennen.

⁹⁾ Samati, placare, sühnen pri ogerskih Slovincih.

¹⁰⁾ Katani = jahač pri ogerskih Slovincih.

¹¹⁾ Skintre, iskre, tudi na Štajarskem znana beseda.

¹²⁾ Čorda = sablja.

dimo, da se je podstopil zlo težavnega dela. Leto se je h koncu nagnilo, „Nevena“ pa je komaj 2. zvezek zagledal beli dan; 3. in 4. pa še v globoki tmici spita, in težko da se bodeta kedaj prebudila! — Vse to je gosp. vrednik dobro prevdaril in preračunal, preden se je tega početja lotil; zato je odločil: „Neven“ izdavat vsaki teden enkrat v 8ki na celi pōli, in mu tako zopet njegovo nekdanjo obliko dati; cena mu bode kakor mu je sedaj bila, po pošti 5 for. na leto. Obsežek mu bode zabava, pouka in znanje. Razpisalo se bode kar v prvem listu 6 daril za prvo polovico leta, in to za dve najbolje noveli humoristične ali ozbiljne za vsako po 50 for. sr., ako bodo obsegle pol druge tiskane pōle, za dve noveli ali romanci druge verste po 30 for., in za dve tretje verste po 20 for. Razun tega bodo tudi manjši sestavki obdarjeni s darili po 10 ali 5 for.; med te spadajo razne čertice bodi si zabavne ali podučne, kritični članki in znanstveni ali humoristični dopisi. Ako se bode oglasila dovoljna množica predbrojnikov, je gosp. vrednik pripravljen, še več daril kakor šest, za prvega pol leta razpisati. Onih 400 for. sr., ki jih je do sedaj Matica ilirska dajala vsako leto „Nevenu“ v podporo, bode za naprej Matici ostalo, kajti jih „Neven“ ne potrebuje. — Slovenski domorodci, katerim je za razcvet jugoslovanske književnosti mar, bodo gotovo zraven domačega našega „Glasnika“ tudi „Nevena“ si priskerbeli.

Iz Goriškega, 20. dec. — d. — Kar sta nasvetovala gg. Hicinger in J. L. za novo izdanje vseh Vodnikovih pesniških izdelkov, to si gotovo in iz celega serca želi vsak omikan Slovenec, in hrepeni le še po prav urni in dostojni izpeljavi tega važnega nasveta. Naj torej spoštovani hranivec Vodnikovih rokopisov blagovoli, prav prav kmali naš narod razveseliti z javno obljubo v „Novicah“, da hoče te želje še v letu stoletnice ali sam spolniti, ali pa v ravno ta namen vse omenjene rokopise slavnoznani urnosti g. Hicingerja izročiti.

G. J. L.—ova „conditio sine qua non“: kar najbolj moč natančna podoba Vodnikova je vsim njegovim spoštovavcem kaj važna reč; na prvi pogled bo vse še živeče znance bolj zveselila, kakor vès drug še toliko sjajin kinč spomnice; vsem tistim pa, ki slavnega moža nismo osebno poznali, ga bo taka zares podobna podoba, kazala v tem ogledalu kakor vnovič oživelega. *)

Toda kolikor imenitnejši je v človeku neumerljivi duh mimo umerljivega telesa, toliko važnejša nam bo mimo natančne podobe obraza tudi natančna podoba izraza Vodnikovih pesem po njegovih lastnih narečnih oblikah, in ne po tako imenovanih občno(?) zaželjenih novosegnih. Res je, čas preminja vse v svojem nevderžljivem teku; tako tudi obraze jezikov: le edine zgodovine ne zamore premeniti. Zgodovino spoštujejo vsi omikani narodi — tudi po izvornih podobah spominkov. Kdo današnji dan v lepoznanstvih vednostih in umetnostih prekosí sloveče Italjane? In vendar oni stoletje za stoletjem do današnjega dneva natiskujejo svojega Dante-ta, Petrarka-ta, Tasso-ta še zmiraj v rokopisnih oblikah teh svojih prvih narodskih pesnikov. Ta omikani narod vé, kaj gré šegi, kaj zgodovini. — Kdor bi nam Slovencom prestrojeval Vodnikove pesmi na „nove oblike“, on bi bil mojster-skaza — vès podoben znani

opici, ki je prelepe podobe slovečega mojstra, med tem ko je ta od dela šel kosit, vse vse po svoje preobrazila ali „premalala“; on bi s to svojo opičjo serboritostjo narodu uničil izvornost njegovega prvega pesniškega spominka. Nadjamo se torej, da bo nov izdajavec Vodnikovih pesem — kdor že koli — spoštoval na njih zgodovinske oblike pesnikovega rokopisa. *)

Še nekaj. Gospod J. L. priporoča: Knjiga ta (Vodnikovih pesniških izdelkov) naj bi se osnovala v vsi svoji znotranji in zvonanji obliki izverstno. To je res sjajin nasvèt, al tudi drag, veliko predrag! Jez pa mislim in gotovo tudi z menoj še mnogo mnogo družih, da, razun natančne podobe, in življenjopisa slavnega moža, bi se vse „druge podobe, napevi v notah“ in vse, kar znotrajne izverstnosti Vodnikovih pesem nič ne povzdigne, bolj podalo za posebne slavivne „bukve v spomin Vodnika“, ki nam jih je že gosp. dr. E. H. Costa obljubil, kakor pa za „vvod“ Vodnikovih pesem; sicer so, po takem „vodu“, še posebne slavivne bukve celó nepotrebne. To bi bila pač slaba zahvala blagemu obetavcu take spomnice za njegove rodoljubne namene in trude! — Pa ta izverstna zunanjsina Vodnikovih pesem bi té brez potrebe in tako silno podražila, da bi si jih mnogi najgorkejih spoštovavcov slavnega pesnika pošlah in med mlajšim duhovstvom ne moglo kupiti — saj večina dijakov ne, katerim bodo vender pred vsim ravno té pesmi v izgled služile. Tem naj marljivšim bravcom Vodnika je, razun njegove natančne podobe in življenjopisa, bistveno le na njegovih pesniških izdelkih ležeče — veliko veliko več, kot na vsem drugem in dragem blišu zunanjsine. Pustite tedaj vsakemu svoje: Vodnikovim pesmam le ličin natis na lepem, neprezerljivem papirji, z natančno podobo, življenjopisom in rokopisnimi oblikami njegovimi; posebnim „bukvam v spomin Vodnika“ pa tudi ves dostojni zunajni bliš slavivne knjige!

Iz slovenskih goric 23. dec. †. Neusmiljena smert nam je spet pridnega domoljuba vzela. 23. dan t. m. so pokopali gosp. farmeštra novocerkovskega Jurja Eileca. Rajniki so se rodili 16. aprila 1803 in so bili 27. julija 1834 za mešnika posvečeni. Iz prvega so služili za kaplana v Holeneku na nemškem Štajeri, potem pri slovensko-nemški fari v Lučah, ter pri Kapeli, mali Nedeli, pri veliki farni cerkvi v Ptujci, na gori blizo Ptujca, od kodar so za farmeštra prišli k Novi cerkvi blizo Cmureka. Povsod, kjer so služili, so bili priden delavec v vinogradu Gospodovčm, in so skerbili za lepoto hramov božjih. Ker so bili dobro izurjen slikar, so povsod lepo in radi popravljali altarske podobšine, in to jim je prikupilo serca vseh vernih. — Pa bili so tudi goreč Slovenec. Med Muro in Dravo se poje več njihovih junaških pesem. „Novice“, „Zgodnja Danica“, in drugi slovenski časopisi so večkrat prinesli lepe dopise pod imenom Anovski. Za oživljenje slovenskega duha so tudi skerbili po slikah. Nji-

*) Častitega gosp. dopisnika že menda strah obhaja pred „om, ega in emu, in da“, ktere „okorne“ oblike mu prizadevajo že več let strašno terpljenje. Nikar se ne bojte tega! Vodniku se bo pustilo, kar je Vodnikovega; al pomisliti morate, da Vodnik se je trudil postopati naprej, kakor je to tudi dolžnost naša. Vodnikove besede, ki jih je 30. rožnicveta 1798 z lastno roko zapisal v svoj eksemplar „Lublanskih Noviz“, ki ga hranuje naša ces. bukvarnica, so nam sveto vodilo. — naj Vam, častiti gospod, bojo tudi tolažilo zavoljo om in ega. Glasé se pa te Vodnikove besede takole: „Ozhe Marka Pohlin me je krajnsko pifati uzhil 1773, al od takrat fim, is lupine slesel. inu se v teh novizah drugazhi is vfih dofedajnih krajnskih pifalzv norza delati sazhnem. Eger me je nagovoril, rad fim moje tumpafsto pero njemu v fhtero posodil; se kremshim, sepazhim, inu gledam, kako bi nafh jezik narbol po drugih she ofnashenih europejfkkih jesikih perresal. Bravec! ti bofh sodnik!“

Tako Vodnik, kateri ni bil mož „des Stillstandes“.

Vred.

*) Kar je nam znano, je le v ljubljanski biblioteki malana podoba Vodnikova, po kateri je posneta tista na kamnotisu s podpisanimi versticami „Ne sina, ne hčere, etc., in po ti tista, ki jo je leta 1854 prinesel „Koledarček“. Vse te podobe izvirajo tedaj iz ene, — ali so pa Vodniku prav podobne ali ne, morejo le razsoditi možje, katerim je Vodnik popolnoma še v spominu; al kaj velja, da še ti ne bojo ene rekli, ker tudi pri presojevanji podob veljá „quod capita tot sententiae“. Tega smo se še le unidan prepričali pri podobi nekega visokega gospoda, ktero je vsak za popolnoma dobro spoznal, in vendar je nekdo (sicer bistroumen človek) terdil, da ni nikomur podobna!

hovi duhovni bratje imajo lepe spominke v svojih sobah, kateri kažejo ali narodne nošnje, ali pa zgodovinske osebe Slovincov. Za Krempelnovo „Dogodivšino“ so izrisali rajni farmešter Eilec skoro vse slike, ktere so bukvam pridjane. Spisali so tudi lepe molitve bukvice, in kolikor mi je znano, perve v novem pravopisu. Na meji slovenščine živeči so hrabro branili narodnost slovensko v cerkvi in v šoli, in ker njihova fara že v gradčkem okraji stoji in po takem bi mogla po novi razdelitvi pri gradčkem škofijstvu ostati, so ne baviši se zamere pri velikih gospodih v posebni ulogi prosili, naj njihova fara, v kateri je več Slovincov kakor Nemcov, se vversti k labodski škofii. Bog daj, da bi se ta želja spoznala!

Naj bodo te kratke verstice verlemu možu v spomin; dobrotljivi Bog pa naj mu plati za vse blage trude na veke!

Iz Ljubljane 28. dec. — Iz srednje Afrike donašajo dopisi, da so misijonarji zdravi in se pri mnogem terpljenju prav dobro počutijo. Gospod provikar dr. Knoblehar se je podal v sredi mesca oktobra na pot v Rim in bo prišel tudi svoje rojake zopet obiskat. — Danes se je peljal gospod profesor dr. Klun iz Zadra skozi Ljubljano na Dunaj, kamor je kot profesor na novi kupčijski akademii izvoljen bil. — Za novo leto imamo svojim bravcom še važno novico povedati, da so presvitli Cesar ravnokar dovolili dela za popolno osušenje Ljubljanskega mahú (močvirja), ki se imajo berž v spomladi začeti in po katerih bo Gruberjev kanal za 6 čevljev znižan, namesto starega zidanega mosta se bo nov most naredil itd. itd.

Novičar iz raznih krajev.

Z armado vred so Cesar ukazali tudi vojaško-policijsko stražo zmanjšati, kar se je tudi že zgodilo, in sicer tako, da so v velikih mestih, kakor na Dunaji, v Pragi in Peštu stevilo policajev precej znižali, v manjih mestih pa čisto razpustili. Za javno varnost imajo uredniki civilnega policijstva in mestnih gospok skerbeti, katerim daje, kjer je treba, c. k. žandarmerija in vojaščina pomoč. — Papirnate desetice bodo c. k. dnarnice jemale in zamenjevale samo še do 31. januarja 1858. — „Fantaisie“ je ime barki, katero so dali Cesar na Angležkem izdelati. Vsa železna je, in kar njeno ličnost in urnost utiče, pravijo, se ne bo mogla z njo nobena druga skušati. Vozili se bodo Cesar z njo po jadranskem morji. — 17. t. m. so zasadili prvo lopato v zemljo tam, kjer bo na štajerskem Podravji kolodvor železnice, imenovane „Franc-Jozefova izhodna železnica.“ — „Pražke novine“ pišejo, da so delavci ondi, kjer je stalo nekdanje staro mesto Budec, poldrug sežen pod zemljo poldrug mernik žita našli. Nekaj tega žita so poslali českemu muzeumu v preiskavo. Učeni mislijo, da utegne to žito že kakih 2000 let staro biti. — Dr. Honigberger, rojen na Erdeljskem, kateri več let v Indii živi in zdaj v Kalkuti prebiva, piše, da je iznajdel, koleru z vcepjenjem ozdravljovati. Če ni bôsa! — V drugi polovici tega mesca so potresi v raznih deželah velik strah delali. Tako so imeli potres 20. t. m. v Zagrebu, Reki, Temešvaru in drugih mestih našega cesarstva. Najhuje se je pa tresla zemlja v Molfeti na Napolitanskem, kjer so 16. t. m. zvečer trije potresi zaporedoma ljudi tako prestrašili, da so celo noč na polji ostali. Nesreče ni bilo. V Canovi je pa potres več hiš poderl in ljudi ubil. Tudi na Francozkem so imeli potrese. — V Berlinu so se bolniki zastran kralja dolgo posvetovali in potem izrekli, da se njegovo zdravje še ni toliko popravilo, da bi mogel vladarstvo prevzeti. — Sv. Oče so 14. t. m. Luciana Bonaparta, če se ne motimo, bratranca francoskega cesarja, za mašnika posvečili. — Če je vse res, kar časniki iz Carigrada razglašajo, je misliti, da se bo diplomatska štrna po novem letu še huje zmešala in

zadrega bo rodila zadrego. Tako se francoski poslanec in Resid paša še vedno pisano gledata; tako sta francoski in rusovski poslanec podala turški vladi ugovor zoper usvojenje perimskega otoka na rudečem morji po Angležih; tako je rusovski poslanec še drug ugovor podal zoper gospodarjenje Angležev na črnem morji, in tako je poslednjič angleška vlada pooblastila namestovavca Lord Redkliffa, turški vladi zažugati, da bo z njo spregel, ako bo v zadevah namenjenega suéžkega vodovoda (kanala) odjenjala. — „Novičar“ je že pred nekimi tedni povedal, da se v Černi gori in njeni soseski nekaj kuha, kar na boj s Turki namerja. Telegrafi poslednjih dni so to poterdili, in še povedali, da niso samo Černogorci, temuč tudi kristjani Ercegovine že do gerla siti stisk turških oblastnikov, kateri tako imenovani Hat-Humajum (zoper voljo nezmoženega turškega cara) z nogami taptajo. Da je črnogorsko gospodarjenje brez glave in nog, je slednjemu znane; da se pa ercegovinski kristjani tako možko in krepko potegujejo za spolnitev Hat-Humajuma, to bi utegnilo „karakteristično“ znanje biti, katero bo prej ali pozneje gospode diplomate napeljalo in prisililo, kaj važnejega pretresovati, kakor s političnimi sencami mir sveta plašiti. Telegraph je pred kratkim po časnikih povedal, da se je 4000 oboroženih kristjanov južne Ercegovine proti samostanu Duziškemu odpravilo in ga osvojilo. Vodja jim je neki Vukalović. Njih namen je, se posvetovati o tožbah zoper gospodarjenje turških oblastnikov. Vsaka keršanska družina mora oboroženega možá dati. Ta četa ni imela namena, se Turkov lotiti; njih namen je bil samo v Duzih razglasiti Hat-Humajum, to je postava, po kateri imajo kristjani enake pravice s Turki. Najnovejši telegrafi pa pripovedujejo, da so se 23. t. m. ercegovinski kristjani s Turki sprijeli; boj je bil kervav, pa kdo je premagal, se še ne vé. Ta čas je pa neki 4000 Černogorcov vdarilo na turško selo Kulatin, kjer so po svoji znani šegi mnogo pastirjev pobili in kakih 3000 goved uplenili. — Diplomatične obravnave v zadevah Moldove in Valahije so neki valahijskim domorodcom zlo serca poderle. Sami so spoznali, da o sedanjih razmerah ni mogoče na zedinjenje misliti, najmenj pa na zedinjenje pod kakim tujim princem. K temu streznjenju je francoska vlada veliko pripomogla. Da so odborniki valahijskega naroda prosili oblastnike, kateri so za zedinjenje, nej bi Moldova in Valahija pri starem ostale, smo že omenili. Turška vlada je pred nekimi tedni z razpisom tirjala, divana razpustiti. Doslej še ni bilo zastran tega nič doveršenega sklenjeno, tako pišejo francoski časniki, iz česar se da preudariti, da francoska vlada ni voljna v razpušenje divanov dovoliti. — Perva stopinja k oprostenu rusovskih kmetov ali sužnjakov je storjena. Car Aleksander je namreč z ukazom od 2. decembra poglavarjem v Vilni, Grodnu in Kovnu ukazal, brez odloga za njih poglavarstva posebne komisije napraviti, pozneje pa za vse tri občno komisijo postaviti, ktera bo v Vilni svoj sedež imela in se zastran tega posvetovala, kako kmetom stan zboljšati. Iz tega je viditi, da imenovani ukaz cesarski ne zadeva celega cesarstva, temuč zahodne rusovske dežele, v katerih je že tako ložeje kmete oprostiti, ker njih sužnost ni bila tako terda, kakor v ostalih rusovskih deželah. Težko delo bo to, ker se bo mogel sužnjak s potom svojega obličja odkupiti in to v odmerjenem času. Ako si bo, preden ta čas preteče, svoje človeške pravice kupil, bo prost; dokler pa poslednjega kopeka ne spleča, ostane suženj in brez lasti. — Iz Indije so dospеле bolj vesele novice za Angleže. Hrabri general Havelok je bil v hudi zagredi, ker je bil od 50,000 ustajnikov zajet. Od dveh strani se mu je bližala pomoč in mu je tudi prišla. Višji general Campbell je namreč ustajnike serčno prijel in srečno premagal. — V Bagdadu, kjer je Omer paša poglavar, morí kolera ljudi. — Ker že od bolezní govorimo, naj tudi še od grippe kaj več povemo, ktera ravno zdaj v mnogih